

Yttrande avser ert dnr U2024/00153 Promemoria Ökad kompetens i säkerhetsfrågor vid universitet och högskolor.

Luleå tekniska universitet (LTU) yttrar sig härmed över inkommen promemoria Ökad kompetens i säkerhetsfrågor vid universitet och högskolor.

Sammanfattning

LTU stödjer utredningens huvudsyfte och flertalet av förslagen i utredningen. Vi håller med om att kompetens inom säkerhetsfrågor ska beaktas vid nominering av ledamöter till styrelsen, men att det är en av flera kompetenser som de ska ta hänsyn till. LTU anser att det kan var motiverat att i portalparagrafen föra in säkerhet som ett uttalat sakområde, men då ska denna ligga som nummer 5 så att den placeras bland de punkter som hanterar specifika områden. Slutligen håller vi med om att styrelsen har, och ska ha, ansvar för att säkerställa att lärosätet har riktlinjer och processer för hur säkerhetsarbetet ska planeras, bedrivs och följas upp samt att säkerhetsfrågor ingår i riskanalyser och revisionsarbeten, styrelsen ska dock inte agera operativt.

Generella synpunkter

7.1 Kompetens i säkerhetsfrågor bör beaktas vid nominering av de ledamöter som regeringen utser

LTU stödjer förslaget att nomineringspersonerna bör ges i uppdrag att inför nomineringen av ledamöter beakta att det i styrelsen som helhet finns allmän kompetens i säkerhetsfrågor. Till skillnad från promemorian anser vi dock att kompetens i säkerhetsfrågor redan är inkluderad och regleras i högskoleförordningen 7 a § i meningen ”av betydelse för högskolans uppdrag”.

Kompetens i säkerhetsfrågor är ett av flera viktiga kompetensområden som styrelsen som helhet ska kunna hantera och bedöma på en övergripande och strategisk nivå. Vi stödjer till

fullt behovet av en balanserat sammansatt styrelse även fortsättningsvis är utgångspunkten för nominering och utseende av ledamöter.

Genom att tydliggöra att även viktigare frågor om verksamhetens säkerhet ingår i styrelsens ansvar och beslutsmandat blir det tydligt för nomineringspersonerna som ska beakta denna kompetens på samma sätt som de beaktar kompetens inom övriga områden som styrelsen ansvarar för. Nomineringspersonernas uppgift är att utse personer med kompetens och erfarenhet från verksamhet av betydelse för respektive lärosätes behov för att fullfölja uppdraget.

Genom att specificera just kompetens i säkerhetsfrågor signalerar man 1) att denna kompetens inte ligger inom ”kompetens och erfarenhet från verksamhet av betydelse för högskolans uppdrag enligt högskolelagen” och 2) att kompetens inom säkerhetsfrågor har en tydlig särställning bland de kompetenser som är avgörande för en universitetsstyrelse.

Datasäkerhet och informationssäkerhet är redan viktiga inslag i det säkerhetsarbete som bedrivs vid de svenska lärosätena och för de lärosäten som omfattas av förordningen för intern styrning och kontroll finns en god struktur på plats för att uppmärksamma och beakta säkerhetsfrågorna på styrelsemötena. Universitetet förordar därför att genomförandet av säkerhetsriskanalyser ska kopplas till redan befintligt uppföljnings- och kontrollverktyg.

Trots detta delar vi utredarens syn att det finns förbättringsmöjligheter i det säkerhetsarbete som bedrivs vid de olika lärosätena och att den geopolitiska situationen förändrats snabbt. Riskanalyser och förbättringsarbeten måste därför snabbt utvecklas.

Slutligen instämmer LTU med förslaget i promemorian att styrelsens mandatperiod bör justeras för att återigen fungera med lärosätenas årliga planeringscykel.

7.2 Styrelsernas ansvar avseende verksamhetens säkerhet bör förtydligas

Det framgår av 7.2 i promemorian att det bör förtydligas i högskoleförordningen att styrelsen har att besluta i viktigare frågor om verksamhetens säkerhet.

Universitetet stödjer förslaget att i högskoleförordningen förtydliga att styrelsen har att besluta i viktigare frågor om verksamhetens säkerhet. Det får dock inte leda till att styrelsens ansvar för säkerhetsfrågor förtydligas på den detaljnivå som beskrivs i förslag 7.2

Vi stödjer utredningen när det avser texten ”i viktigare frågor om verksamhetens säkerhet” som en egen punkt men anser inte att den ska komma som punkt 2. Den bör i stället komma som punkt 5 och då komma först bland de punkter som hanterar specifika områden. Säkerhet är utan tvekan en viktig punkt men inte viktigare än övriga punkter.

I detta ärende har rektor Birgitta Bergvall-Kåreborn beslutat. Säkerhetschef Rickard Stewén har föredragit. I den slutliga beredningen har också prorektor Pär Weihed deltagit.